

Savaitinis Amerikos Lietuviu Kataliku Laikrasztis.

Entered as second class matter March 8, 1909 at the Post Office of Philadelphia under the act of March 3, 1879.

Nr. 22

PHILADELPHIA, PA., D. 31 GEBUZIO (MAY) 1912 M.

Metai XII.

**The Lithuanian Weekly
ZVAIGZDE" -- THE STAR**

published every Friday at 3654 Richmond street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co. J. SKIRMUNT, President Treas. and Editor. MILUKAS, Sec'y.

Subscription \$2.00 a Year

Rates of Advertising:

One inch once . . . . \$ 0.50
One inch one month 1.50
One inch per year 15.00

All communications must be addressed:

ZVAIGZDE,
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis

ŽVAIGŽDĖ

išeina kas Pėtnyčią.
Kaštuoja ant metų \$2.00,
i Lietuvą 4 rub.

APGARSINIMŲ PREKES:

Colis viena sykį \$0.50
Colis ant mėnesio 1.50
Colis ant visų metų 15.00

Korespondencijas ir pinigus siunčiant reikia adresuoti:

ZVAIGZDE,
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Dr. F. Švarcas

užlaiko savo aptieką ant
3600 Richmond St., k. Venango
Philadelphia, Pa.

Priėmimo valandos:

Iki 10 val. ryte.
Nuo 2 iki 3 val. po pietų.
Nuo 6 iki 8 val. vakare.

Sitas Stebetinas Laikrodis Tiktais \$3.75

Gražiausias amerikoniškas laikrodinis gražiai engreivernotas dubeltavai paaukuotas kotu užsukamas gvarantuotas ant 20 metų. Prisiunčiamas C. O. D. \$3.75 ir prisiunčiamas kašta su pavilijimu pažiūrėti. Jeigu perbraugus gali sugažinti už kaštus. Ka užsimoka iškalno. mes duodame extra pūkų žiedą užlyką ir prisiunčiamas praketa apsaugotas. Duodame užlyką laikrodėli kas perka šėsis 10 22.50c. Tik reikia pranešti vyrišką ar moterišką laikrodėnori gauti. Prie kiekvieno laikrodėli duodame gražų lenciuogėlį.

PETERS & CO. CHICAGO, ILL.

Minersville Lietuvos

gerų geriausiai pasidėti pinigų šitame banke:

The First National Bank

of Minersville, Pa.
Pradintis kapitolas \$50,000. Perviršis \$70,000. Neišdalintas uždarybis \$35,881.96
CHARLES R. KEAR, presidentus,
HARRY E. POTTER, kasierius

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas
pabaigęs daktarystės mokslu Jefferson Medical Collegioje su pagarba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterių ligas.
OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

**DIDIS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS M. D.**

Gydo pasekmingiausiai visokias ligas: vyrų, moterų, vaikų ir daro visokias operacijas. Su geromis lekarstomis jo paties sutalysiomis. Dr. Ignotas Stankus jau šimtus žmonių išgydė katrre paliko ant visados sveikals, linksmals ir jam dėkingi. Jis yra **Vienatinis Tikras Daktaras Lietuvis** Philadelphiaj, pabaigęs daktariškus mokslus Indianos Universitete ir baigęs didžiuj daktaru mokslų, The New York Post Graduate Medical School and Hospital.

**Iš Daugelio Padėkavonių
Keliąs Cia Patalpiname.**

Aš Jurgis Lukoševiče, 128 E. Superior st., Chicago Ill., buvau labai slabnas ir turėjau kosulį, net buvau pametęs nodėją buti sveiku, bet kuo met atsišaukiau pas Dr. Ignotą Stanku, jis už pirmo prisiuntimo gyduoliu mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunčiu \$ 2.00 dovanu gasticlans. M. Navickis, 5 Lincoln st, Brighton, Mass. rašo taip: Rašau šlandien laišką daktarui Ignotui Stankui su dideliu linksmumu, kad man sugrąžino sveikatą. Labai dėkavoju. Skausmas krutinėje, strėnoso ir sunkus kvėpavimas jau sustojo, spuogai ir plėtmės nuo veido baigia gyti. Širdingai dėkavoju aš Jonas Požėla savo tautiečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydymą augančius guzus kakle ir sugrąžinimą vyriškumo 1601 Winter st., Philadelphia, Pa. Turiu daugybę padėkavonių nuo merginų ir moterų už išgydymą nuo nereguliarišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu, skaudėjimo strėnu ir koju. Cia padėkavonės patalpintos su daleidimu pačiu ligoniu. Kiti visi yra užlaikomi slapybėje.

APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI.
Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlmo sanariu, kaulu, strėnu ir šonu; nuo visokiu ligu, užkietėjimo ir nedirbimo viduriu, išbėrimo, kuno niežėjimo, visokiu spuogu, dederviniu, slinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstu, plaučiu, kepenu. Nuo visokiu nervišku ligu, neuralgijos, drebjimo sanariu, nemiegojimo ir išgaščio, nuo greito nullisimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokiu slogu. Nuo visokiu užkrečiamu lytišku ligu ir visokiu kitokiu nusilpnėjimu sveikatos. Taip gi nuo visokiu moterišku ligu, skausmingu ir nereguliarišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu ir gumbo ligu.
Visi ligoniai kreipkitės pas daktarą Ignotą Stanku ypatingai arba laišku be skirtumo, kaip toli gyvenate Amerikoje, Anglijoj, Kanadoj ir kitose šalyse, o apturėsit širdingą rodą ir pagelbą.
DR. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad st., Philadelphia, Pa.
Ofisio } Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare.
Valandos } Nedėliomis nuo 1 iki 4 po pietu.

BOSTON FURNITURE CO.

Cor. So. Main Scovill & Brook St., Waterbury, Conn.

Waterburio, Naugatucko ir apylinkės tuviams: Jūs galite rasti didžiausį žosta postą geriausių rakandų, pečių, ir karpetų už pigiausias kainas visoms žinomame šore.

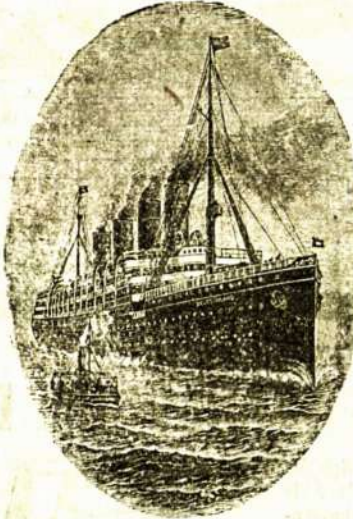
Atsilankyk pas mumis, o lietuvis pardavėjas Vincas Kazlauskas pasitiks tave.

Telefonas: Worth 2822.

Bischoff's Banking House

287 BROADWAY kampas Read st., NEW YORK, N. Y.

\$100,000 ŠIMTAS TUKSTANČIU DOLERIU yra mūsų kau
ija uždėta į rėdišką kasą.

**Kas reikalauja teisingo
patarnavimo** ir nori idant jo
reikalai liktų greit atlikti, to-
gū atsišakia į **Seniausiąjį
Bankinį Namą**

(Uždėta 1848 m.) t. y. pu-
stovinti jau virš 60 metų.

Pinigus siunčiamo į kra-
jų kuogreičiausiai, **pinigus**
visų kraštų išmainome pagal
kursą, **pinigus** priimame ant
procento ir išduodome ant pa-
reikalavimo. **Šipkortes** par-
duodame ant geriausių garlai-
vių visų linijų ir iš krajaus už
pigauso preke. **Pašportus**
dėl keliančių į krajų basto-
rojame nereikalaudami jokių
popierių. **Daviernastis** pada-
rome pigiai ir visas kitas re-

jentiškas popieras su **paliudijimu Konsulio**. Atjieškojima dalii at-
liekame kuoteisingiausiai.

Dėl vigadas tautiečių laikome atidaryta **subatoja** iki 8 ad. vakare,
nedėlioje nuo 10 iki 12 adynai.

Užprašome atlankyti mūs asabiškai ar per laišką ir persitikrinti,
jog mas mūs visus minėtus reikalus greičiausiai, teisingiausiai ir pi-
giausiai atlikti.

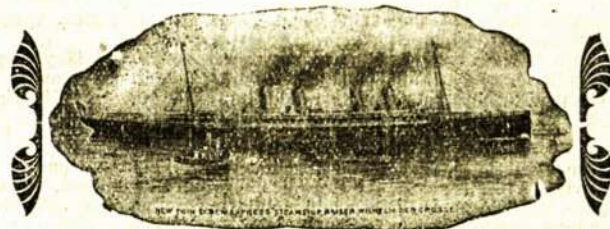
Bischoff's Banking House, 287 Broadway kampas Read St., New York.

Lietuviu Banka

M. ROSENBAUM

605 SO. THIRD STREET,

PHILADELPHIA, PA.

PARDUODA ŠIPKORTES ant visokių laivų linijų.

SIUNČIA PINIGUS į visas dalis svieto.

GELEŽINKELIU TIKIETUS į visus miestus Suv. Val-
stijose. Atlieka teipgi visokius reikalus banki-
nius ir emigracijos.

Greitai, teisingai, gerai!

Temyk ant musu adreso!

Apdraudžia nuo ugnies.

Parduoda laivakortes.

William Macdonald

Notary Public, Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue

Ortodox & Thompson Sts.

Philadelphia.

LIETUVISZKA AGENTURA!

Parduodam Laivakortes ant geriausių Laivų ir už pigiausias prekes. Ap-
malnom pinigūs ant visokių žemių pinigų ir nusiunčiam greičiausiai, kur tik
kas reikalauja. Getezinkelių Tikietus parduodam po visas Suvienytas Val-
stijas ir Canada. Atkeliaujančius pasiūkiam, iškeliaujančius palydim ir prista-
tom in reikalingas vietas, suteikiame nakvynes ir valgius, idant nereiktų klai-
džiot pribuvus in Bostoną ir New Yorką. Parupinam Pašportus, Daviernastis ir
kitus reikalus per Rusijos Konsuli Laivakortes parduodam in šiais prieplaukas:
BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, ANTWERP, LIBAVA, ir ANGLIJĄ ir
ant sekančių Linijų: **HOLLAND AMERICA LINE, RED STAR LINE, NORTH
GERMAN LLOYD, HAMBURG AMERICAN LINE, WHITE STAR LINE
AMERICAN LINE, CUNARD LINE** ir **ANCHOR LINE.**

Todėl malonus viengenčiai Lietuviai, norinti atsakančiai apstropinti su
augščiaus minėtiais reikalais, kreipkitės pas mus ar tai ypatiskad arba per lai-
kus po žemiaus paduotais antrašais, o mes jumi visada patarnausime ant pa-
reikalavimo. Dargi prie progos pranešam, jogel dabar Laivakortes didei atp-
gino iš Liepojaus, tad yra gera proga norintiems keliauti. **SU PAGARBA-**

GEO. BARTASIUS Agentas,

PIRMAS OFISAS:

261 W. BROADWAY,
So. BOSTON, MASS.

ANTRAS OFISAS:

558 BROOME Str.,
NEW YORK CITY, N. Y.**Rusiškai-Amerikoniška Linija**

Didžiausi, Geriausi ir Greičiausi Laivai.

Vienatinė be persėdimo linija tarp Amerikos ir Rusijos
8 dienos In Roterdama 11 dienų In Liepoją

Naujai įtaisyti pasažieriški laivai

Czar, Kursk. Russia

III klesa \$33.00

III klesa \$35.00

II „ \$48.00

II „ \$50.00

I „ \$65.00

I „ \$75.00

Laivai išplauks iš New Yorko:

KURSK — Birželio 6,

CZAR (naujas) — Bizelio 15,

RUSSIA — Birželio 29,

Artesnėmis žiniomis kreiptis prie mūsų agen-
tų arba pas vyriausį agentą,

A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.

Telefonai: Keyston 42-69A East ir Bell 24-77 Kensington

ALEX. KOZUHOWSKI

2728-30, Allegheny Ave.,

Philadelphia, Pa.

Užlaiko geriausius vietinius ir importuotus geri-
mus, ypač Vengriškus ir Prancūziškus Vynus. Par-
duoda bačkomis ir bonkomis. Reikal visada kreipki-
tės as mus.

Taipogi parsamdo arklus ant veselijų, krikštynų
ir šermenų.

Venatinis Lietuvis Išdirbejas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardų, gu-
zikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloid'u
šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

162 Prospect st. Lawrence, Mass.

Evangelija

pirmoje nedėlioje po Sekminių, pagal šv. Luką,
skyrius VI.

Anuomet tarė Jėzus savo mokintiniams: Būkite mielaširdingi, kaip ir jūsų tėvas yra mielaširdingas. Nesūdykite, o nebūsite sūdyti: Neskandinkite, o nebūsite paskandinti: Atleiskite, o bus jums atleista. Duokite, o bus jums duota: saiką gerą, ir primurdytą, ir pakratytą, ir kupiną, bus jums atseikėta. Ir pasakė jiems panašumą: Ar gali aklas vesti aklą? bene abu įpuola duobėn? Mokintinis nėra augščiau už mokintoją. Bet žėdnas bus tobulas, kad bus kaip jo mokintojas. O, kodėl regi krislą akyje brolio tavo: o rąsto, kurs yra akyje tava, neregi? Arba kaip gali tarti broliui tavo: Broli, leisk, išmesiu krislą iš akies tavo, pats nedabodamas rąsto akyje tavo. Veidmaini, išmesk pirma rąstą iš akies tavo: o tuomet išvysi, idant išimtumei krislą iš akies brolio tavo.

—————

IS KATALIKU GYVENIMO.

BESVENTINANT ŠV. KLEMENTO lenkų bažnyčia New York'e nedėlioje 26 d. Geg., dėlei didelio žmonių susigrudimo tuomlaikinės lubos sugriuvo ir daugelis meldžionių sukrito į sklepa 10 pėdų gylio. Apie 50 lenkų ir lenkių sužeista; daugeliui sulaužyta šonkauliai. Dėlei pasekmingo policijos įsikišimo vien pasisekė sulaikyti grėsiančią paniką. Bažnyčią šventė kardinolo Farley deleguotasis monsignor'as Lavelle.

KELI TUKSTANČIAI LIETUVIU iš Wilkes Barre, Plymouth'o, Kingstono, Luzerne's ir Pittstono pasinaudodami iš bedarbės grudosi per óielas aštuonias dienas šv. Traicės bažnyčion Wilkes Barre, pasiklausytų misijinių Tėvo Kazimiero Kapucino pamokslų. Nevien moterys bet ir daugybės vyrų mainierių — keliolika šimtų žmonių, pasinaudodami iš bedarbės meto kasyklose, priėjo prie šv. Sakramentų ir pataisė savo gyvenimą. Raginami ir klausiami Tėvo Kazimiero per pamokslus pasižadėjo su ašaromis gailestingi žmoneliai daugiau negirtuokliauti, dorai katalikiškai gyventi, šv. Bažnyčios ir Dievo prisakymų klausyti, nuodėmės takais nevaikščioti, su bedieviais nebendrauti ir anų klaidinančių gazių ir knygų neskaityti ir savo namuose nelaikyti. Tėvas Kapucinas pabaigęs eilę savo misijinių pamokslų Wilkes Barre bažnyčioje, iškeliavo į New York'ą, kur Sekminių Vilijoje pradėjo missijas Aušros Vartų Panelės Svenčiausios lietuvių bažnyčioje. Čia pabaigęs missijas jis kelias į New Britain, Conn., kur sakys eilę pamokslų abiejose kunigo J. Zebrio globojamose bažnyčiose, beje New Britain'e ir Hartford'e. Luzerne's pavieta lietuviai katalikai dėkavoja Dievui už suteiktas šventų missijų malones ir linki visiems savo broliams lietuviams šitoje svečių šalelėje gyvenantiems, kad kuoskaitlingiausiai eitų paklausytų Tėvo Kazimiero pamokslų, kur jis kada nors nuvažiuos. Katalikų priešai po savo gazietas visokių nebutniekių

prirašo apie to mūsų vienuolio pamokslus, bet jis vien tik meilę Dievo ir artimo skelbia ir žmonis ant gero kelio veda.

KAUNAS. J. E. Zemaičių vyskupas šįmet lankys Kuršo gubernijos katalikus gegužio mėnesyje. Jaunuosius kunigus J. M. vyskupas išventins per Sekminęs.

KAUNAS. Kun. Mantvilas, Laižuvos kam., perkeltas į Rietavą kam. Tryškių kam. kun. Gugys paliuosuotas nuo vietos.

22 b. balandžio m. J. M. Zemaičių vyskupas Cirtautas Kauno Kalninėj bažnytelėj įvilko į vienuolių rūbus pasėjusius į Kretingos vienuolyną kunigus A. Bizauską ir J. Indriulį. Pirmasis gavo vardą tėvo Pranciškaus, antrasis Bonaventuro. Kauno seminarijon išlaikė egzaminus 15 asperantų, 13 gavo pataisas.

KIETAVIŠKIS. Nauja bažnyčia. Vidaus reikalų ministeris leidė čia statyti naują bažnyčią. Leidimą pagreitino ministerijoje dumos atstovas Motiejus Cijūnėlis.

VOKIETIJOS KARALIENĖS AUKA. Ši metų sukako šeši šimtai metų nuo įsteigimo vienuolyno Augustijonių Kolonijoje. Iš tos priežasties Vokietijos karalienė Augusta Viktorija paaukavo vienuolėms brangiais akmenimis išsodintą kryžių.

KAUNAS. Šįmet nuo sausio 1 d. iki gegužės mėnesio 1 dienai perėjo Zemaičių vyskupijoje į katalikų tikėjimą 6 liuteriai ir 24 stačiatikiai. Terp šių paskutiniųjų yra ir dvarininkas Mykolas Jurgio sūnus Komaras iš Petkūnų. Pereinant iš stačiatikių į katalikus paduodama gubernatoriui prašymas, prie kurio pridedama gimimo metriką arba kitas panašus dokumentas ir dvi marki po 75 kapeikas. Beto reikia parodyti gyvenimo vieta ir parapija, prie kurios mainantysis tikėjimą nori prisirašyti.

KAUNAS. Užvenčio klebonas kun. Mituzas paskirtas Kaltinėnų klebonu. Subačiaus kleb. Kirlys paskirtas į Užventį kleb. Tirkšlių kam. kun. Umbras paskirtas į Zliubinių filiją. Zliubinių fil. kun. Lukašėvičius apsigyveno Plungės altarijoje. Salantų kam. kun. Urbelis dėlei nesveikatos paliuosuotas nuo vietos ir apsigyveno Grušlaukėje. Kaztiškio fil. kun. Rikūnas paskirtas Dėltuvos klebonu. Kauno mokyklų kapelionas kun. Jakubuskas išvažiuoja užsienin ant dviejų mėnesių.

VILNIUS. Eišiškių klebonas kun. Gintautas palieka ant vietos. Kun. Kr. Abromavičius paskirtas Ives klebonu ir Višnevos diekanu. Ivės kl. kun. Tarasevičius paskirtas į Volkoviską klebonų ir diekanu. Kun. C. Gurskis į Ašmeną klebonu ir diekanu. Kun. A. Gailevičius kleb. į Suchovolę. Kun. Vacl. Gintautas į Radoškovičius, kun. Jankevičius į Trakelius, kun. J. Stefanavičius į Gelčiną, kun. Bešta-Bobrovskis į Kuznicą, kun. Zera kleb. į Dolginavą ir Vileikos diekanu. Kun. Kuksevičius į Gardiną kam., kun. Borovko į Narevką kleb., kun. Buklerevičius į Ikaznę kleb., kun. Skrodžis į Surviliškį kleb., kun. į Ziežmarius kam., kun. J. Deksnys į Dubinkius kleb., kun. Svedavičius į Eišiškių kam., kun. Gumbaragis

į Širvintus kam., naujai pašventęs kun. Vinskis į Drują kam.

PETERBURGAS. Kunigų permamos. Kun. Daukantas iš Zemaičių vyskupystės paskirtas kleb. Bychove. Kun. A. Racevičius perkeltas iš Bychovo į Peterburgą prie šv. Kazimiero bažnyčios. Kun. Dzien paskirtas kleb. Užvaldoje. Kun. Valdavičius iš Dagdos į Liuciną kleb. Kun. Budrevičius iš Užvaldos į Dagdą. Liucino kleb. kun. Višniauskas dėlei nesveikatos paliuosutas nuo vietos. Kun. J. Savukaitis iš Kurgano Sibirijoje dėlei nesveikatos paliuosutas nuo vietos. Kun. J. Dirgela paskirtas kapelionu kariumenės Paamurio apskr. Kun. B. Volyniec iš Samaros į Blagovieščenską. Naujai pašventi kunigai: Purzyckis į Dokšicus kam., Siemaška į Darevą kam.

KALTINENAI, Res. apskr. Sužibėjo ašaros akyse ir kaip tamsi migla užkrito ant mūsų. Balandžio 21 dieną pasimirė gerbiamas mūsų klebonas kun. Aleksandras Beresnevičia, senelis 73 metų amžiaus, išbuvęs Kaltinėnuose 32 metus. Palaidotas naujai pašventintuose kapuose, išmūrytame sklepe, 24 balandžio.

In laidotuves susirinko nepaprastai daug svieto.

Labai apgailestavo senelio klebono žmonės, bet ir žydai nemažius atjautė. Leidžiant kūną į kapus, buvo nupintas vainikas, kuris apsiautė vežamą kūną su 6 arkliais, apvilktais juodomis sukniomis. Vainiką nešė 35 mergaitės.

Bažnyčia buvo išpuošta vainikais, o kunai visi uždengti juodais uždangalais.

Pamokslai buvo pasakyti 4. Nabašninkas parėjęs į Kaltinėnus atrado bažnyčią sudegusią, savo rūpesčiu pastatė ažuolo medžio gražią bažnyčią, kuri paliko atminčiai mūsų širdyse.

Dar turiu priminti, jog nabašninkas kun. Aleksandras buvo tikras garbintojas šv. P. Marijos. Amžiną atsilį duok jam, Viešpatie.

VILNIUS. Lietuviai rūpinasi atgauti Vilniuje buvusią pranciškonų bažnyčią, kame dabar sukrauta miesto archivas.

RADO KUN. MONTVILOS LAVONA. „R. G.“ praneša, kad šiomis dienomis atplaukūsis Liepojun iš New Yorko garlaivis „Lituania“ (Lietuva). Atvežęs a. a. kun. Montvilos lavoną, kurį radę Atlantiko okeane. Kun. Montvila, kaip jau rašėme, keliavo Amerikon „Titaniko“ laivu. Iš Liepojaus kun. Montvilos lavonas pervežtas būsiąs Vilniun ir čia palaidotas.

DAUGAI, Trakų pav. Bažnyčios pagražinimas. Jau ketveri metai, kaip darbuojasi pas mus klebonas Jonas Kuzmickas. Ačiū jam turime „Blaivybės“ draugijos skyrių, kurs jau antri metai gyvuoja. Narių turi nemaža ir tolyn vis daugiau prisirašo. Žadama dabar atidengti knygyną. Ir bažnyčia pas mus labai puikiai atnaujinta, stogas cinko sarda (bleke) dengtas. Mūras aplinkui ištaisytas, ir viduryj dailiai išrodo: asla cementinė, atloriai paausuoti, sienos ir lubos išmalevotos, ant stulpų paveikslai šventųjų ir naujos stacijos. Visa tai kaštavo (prekiavo), kaip girdėjau, apie devynis tūkstančius rublių. Garbė mūsų klebonui ir parapijonims, kurie prisidėjo prie to darbo. Dieve užmokėk jiems.

Iš Lietuvos.

KAUNAS. Nemunas baisiai senka. Po Kaunu jau iškilo keturios salos, kurios kitais metais tepasirodydavo vidurvasaryj. Tiesa garlaiviams kelią krapštinėja tam tikra mašina, tik čia nekrapštyti, bet reikėtų Nemuno krantus sutvarkyti. Velyk te esti jis siauresnis, kad tik gilesnis.

VILNIUS. Neseniai apvirtus viena dalis Gedimino kalno, ant kurio seniaus stovėjęs Lietuvos bokštas. Po apvirtimu atsivėrė požeminės buveinės. Nekuriose iš jų užeita daug žmonių skeletų. Sprendžiant pagal chronikų, tai gulį kaulai uždarytų prasikaltėlių, kuriuos kunigaikštis pasmerkęs ant bado mirties. Buveinės gotiško stiliaus iš dalies su šulais, 14 ar 15 amžiaus.

NEMUNELIO RADVILIŠKIO apielinkėje trūksta laukų darbininkų. Kuršo ukininkai moka bernui 120 rub., piemeniui 60 rub. Dabar kai kurie lietuviai įsimanė vaikais kupčiais. Atveda į Senbergo turgų, sulygsta su latviu ir įdavę jam piemenuką, patis pasislėpia, kad vaikas neatsektų. Vaikai klykia, verkia latvių vežami svetimon šalelėn. Ko jie ten išmoks, ir kokiais sugrįž ant tėvų sprando? Daugiausiai tokių mainininkų atvažiuoja nuo Kamajų. „R. G.“

SILGUDISIŠ. Svenčionių pav. Seniai Silgudiškio ukio draugijėlė buvo garsi visoje apielinkėje savo veikimu. Turėjo daug narių net iš 4 parapijų: Labanoro, Linkumėnų, Tauragnų ir Kuktiškių. Ir susirinkimus dažnai darydavo ir prekybą (kupėystą) plačiai varė. Pastaruoju laiku draugijėlė kažkas buvo apsnūdusi. Teip antai į visuotiną susirinkimą kovo 1 dieną Silgudiškio dvaran atvažiavo labai maža narių, net pati valdyba nepasirodė. Nutarė daryti susirinkimą kovo 27 dieną ponas Jaloveckis ir toliau pažadėjo leisti daryti susirinkimus jo dvare. Gal nauja valdyba inkvėps draugijėlei naujos gyvybės.

VARENA, Trakų pav. Atsilankydamas dažnai Varėnoje patyriau, kad čia šią žiemą nutarta įsteigti dvikliasę liaudies mokyklą. Labai gerai, kad žmonės jau pradėjo numanyti šviesos reikalingumą. Laikas būtų prašyti jiems ir savų mokytojų ir savos kalbos mokymo, nors pirmaisiais dvejis metais; tokias sąlygas reikėtų statyti steigiant visame mūsų krašte visas mokyklas.

Besidairydamas po Varėną užsukau ir į Vartotojų sankrovą. Čia būtų nieko sau, kad ne paskutinis nutarimas atidengti pardavinėjimą gėralų, kurių jau ir teip Varėna prikirmėjusi. Prieš tai turėtų užprotestuoti visi prigulintieji šiečiai blaivininkai, kaip kunigai, teip ir vietiniai lietuviai, kurie, kaip girdėti, pradėję jau po truputį šviesintis, lavintis, numanyti blaivybės naudingumą ir blaivų žmonių reikalingumą. Tas jų susipratimas pasirodo tame, kad jie 22 dienoje vasario, laike viršaičio rinkimo, pergalejo girtuoklius ir viršaičių išrinko buvusį pirmiaus viršaičių p. Laevį, žmogų teisų, sąžiningą ir blaivų. Valio varėniečiai.

Vieną negerumą patyriau, kad vietinis Varėnos klebonas nemokina vaikų mokyklose tikėjimo lietuviškai.

Cia turėtų tėvai pasirūpinti ir prašyti klebono, kad jis lietuvių vaikus mokytu tikėjimo lietuviškai.

BUTRIMONIS. Trakų pav. Butrimonių parapija nedidelė, prie jos prisiskaito 11 sodžių, parapijonų 2 tūkstančių 880 žmonių. Visi sodžiai, kaip tai: Plasauninkai, Griškonis, Šudonis, Peskūnai, Būda, Tabalianka, Radzvilonis, Maziūnai, Trakininkai ir kiti grynai lietuviški.

Vienu žodžiu sakant, Butrimonių parapija yra grynai lietuviška, jei neskaityti dviejų trijų dvarininkų šeimynų. Pamaldos bažnyčioje atliekamos per pusę: vieną nedėdienį gieda lietuviškai, antrą tie patys, dažniausiai lietuviai, lenkiškai. Taigi ir ginčų per deputatų nuo parapijos susirinkimą tarp lenkų ir lietuvių negalėjo būti, o galėjo būti ginčai tarp lietuvių deputatų dėl pramanyto ne gražaus burto: „jeigu nebus per pusę laikomos bažnyčioje pamaldos, tai nepastatysim bažnyčios“.

Laikas jau žmonėms susiprasti išsivadėti burto, blogų papročių, girtuokliavimo ir rašyties į „Blaivybę“. O teip pat paprašyti klebono, kad pridėdamasis pamaldas bažnyčioje sutvarkytų sulyg Jo Malonybės Vilniaus vyskupijos valdytojo aplinkraščio. Teip pat ir klebonui pridera lietuvius mokyti pažinimo, garbinimo Dievo ir meilės artymo tik prigimtoje lietuvių kalboje.

MARCINKONIS, Trakų pav. Marcinkonis ligišioliai, tai yra žiemą, išrodė kaip visas svietas, bet sniegui nutirpus, geriausias jiems ir visai apielinkei vardas — smėlio ir baravykų karalystė. Nepaprastai anksti šiemet pašilus ir papūtus vėjui, kalneliai bežiūrint pradžiūvo ir baltas smėlelis pradėjo skraidžioti po retus pušynėlius. Smiltynai ir smiltynai... Pirmą kart pamačius net klaiku darosi; bet marcinkoniečiai nenusimena. Supratę naudingumą lubino, pradeda kas kart daugiau jo sėti. Per tai, kurie seniau duonos pirkdavos nuo pusės žiemos, dabar apiverčia savąja; kuriems gi užtekdavo—dabar parduoda.

Pašalinių užuodarbių irgi visuomet gana, labiausiai jų buvo šiemet. Sako, neikuomet tiek neprivežę į Marcinkonių stotį miško, kaip šiemet, nors dėl pusnių ir ankstyvo palaidžio neišvežė nei pusės to, kas reikia. Vežikų buvo net iš Ežerėnų pavieta, Kauno gub. nuo Žezmarių, Trakų pav. ir iš kitur. Javai žieminiai teipogi atrodo gražiai. Čia sulaukiam pinigų iš Amerikos, nes kas pirkia, tai ir amerikonas, o dažnai ir keli; tenai vėl rudeni—baravykai ir visa laimė marcinkoniškių. Taigi, nors, kaip tas baravykas po eglę, sėdim smiltynuose, džiaugiamės ir laukiame gerų metų. Duok Dieve, kad susilaukė tu gerųjų, mokėtume pasidėti blogesniems. Apie šitą daugelis marcinkoniečių visai užmiršta.

JEZNAS, Trakų pav. Valstiečių reikalai. Prie Jezno valsčiaus priklauso apie 16 tūkstančių žmonių. Zemė visame valsčiuje derlinga, todėl žmonelės gerai pasituri. Sodžių jau teip kaip ir nėra. Ką ne visi išsiskirstė į kolonijas. Ir pasilikusieji rengiasi eiti į vienasėdžius. Visi valstiečiai—lietuviai, tautiškai gana susipratę, myli savą žemele—motinėle ir savą prigimtą kalbą; plepalų apie baudžiavos grįžimą, arba lietuvių vertimą į pravoslaviją, jeigu neliks lenkais, ir kitų panašių jiems neklausys. Kiekvienas noriai eina prie apšvietimo, ukio pagėrinimo ir dedasi į draugijas.

Metai jau kaip Jezne gyvuoja vartotojų draugijos sankrova (kromas). Klojasi jai gerai. Nors per ištisus metus, imant vidutiniškai, buvo 800 rublių narių pinigų, vienok apie kitą tiek turėjo gryno pelno, — tai dėlto, kad nariai povieną kart veža dovanai tavorus iš Kauno ir žmonės viską perka „katalikiškoje“ sankrovoje. Ta draugija paėmė „Vilijos“ bendrovės pajų Vilniuje.

Nuo pereitų Kalėdų prie vartotojų daugijos sankrovos intaisyta arbatinė. Ir ji tuščia nestovi. Aplanko ją žmonės, labiausiai moteriškės, kurios veda su savim ir savo vyrus ir tokiu būdu atitraukia juos nuo alinių.

Nuo vidurvasario miestelyje bus įsteigta ligonbutis. Paskirtas ligonbučiui daktaras gyvena jau Jezne ir priima ligonius. Gaila tik, kad ne lietuvis.

Jėzno valstiečiams reikėtų da pasirūpinti atidengti miestelyje ukio mokyklą.

Lai gyvuoja Jėzno valsčius Lietuvos naudai!

ŠVENCIONIS. Mūsų kromas. Pereitais metais 1 vasario kuopelė žmonių atidarė pas mus savo sankrovą (kromą). Dabar, kai padarė apyskaitą pabaigoje metų, pasirodė, kad sankrovos veikimas buvo pagirtinas ir nauda prigulintiems prie sankrovos draugijos didelė. Per 11 mėnesių nuo uždėjimo sankrovos lyg 1 sausio 1912 metų išviso išparduota prekių (tavorų) už 17 su viršum tūkstančių. Uždarbio gi buvo daugiau 2 tūkstančių Atskaičius apmokėjimą buto (namų), tarnų ir visokias kitas išlaidas, pasiliko 998 rubliai gryno pelno (uždarbio). Iš tų apie 600 rublių išleista sankrovos aprėdymui, prietaisų nupirkimui. O pasilikusieji pinigai buvo padalinti tarp narių (prigulintųjų prie sankrovos). Nariai gavo 6 procentus nuo indėtų pinigų ir dar po pusketvirtos kap. nuo rublio dividendo. Taigi kas per metus išpirko savo sankrovoje (krome) ant 10 rublių, gaus dovanos pabaigoje metų 35 kap.; kas iššpirko ant 50 rublių, gauna 1 rub. ir 75 kap.; kas gi ant 100 rublių išpiko, gauna 3 rub. 50 kap. iš uždarbio ir teip toliau.

Sankrovoje mūsų visa ko yra, kas mūsų žmogui reikalinga. Tiktai gaila, kad nėra gelumbės ir kitų visokių audimų, bet ir tai bus griet, kai tiktai sankrova daugiau turės pinigų. Prisidėkite lietuviai! čia gi jokio apgavimo nėra, nes ir kunigai priguli prie to. Sankrovoje ir su tarnais lietuviškai susikalbėsi ir perkant žinosi, kad neapgaus. Indėtus pinigus galima visados atgal paimti. Prisidėkite visi! Teisybė galima pasakyti: maži pinigai, o didelė nauda (pažitkas. Dėlto ir sankrova mūsų vadina si: „Nauda“.

SESUOLIAI, Vilniaus pav. Atidarė „Blaivybės“ skyrių. Narių įsteigėjų yra 100. Balandžio 1 d. pirmas visuotinis susirinkimas, tuomet rinks ir tarybą.

NEMUNAITIS, Trakų pav. Sacharina—nuodai. Neseniai Vengėlėnių sodžiuje viena mergina užvalgius sacharinos (cukrelio) tik-ką nepasimirė, net ir kunigas buvo pareikalautas. Nors yra girdėję, kad sacharina nuodai (truczina), bet vis nenori tam tikėti. Nestebėtina, kad jie netiki į alkoolio (degtinės) nuodus, kad kenkia žmogaus sveikatai.

PASUMINE, Kaltinėnų par. Pavyzdingas kaimas. Malonų yra žiūrėti į Pašuminės jaunimą, kaip jie tveriasi

šviesos ir tautiško susipratimo. Susirinkę puikiai padainuoja ir pažaidžia tautiškus žaislus. Nors neseniai saulutė užtekėjo lietuviškai spaudai, bet jie pabudo jau iš tautiško miego ir pradėjo save pažinti. Jau nesigėdi lietuviškai kalbėti.

Taip-pat galima pasigėrėti mergaičių darbštumu ir gabumais. Moka jos puikiai austi ir megsti, ypač iš visų daugusia atsižymi savo gabumu I. Vinciunytė, V., G. ir T. Gimžauskytės ir Ankenytė.

Dieve jiems padėk toliau vis šviesties ir dirbti mūsų tėvynės—Lietuvos naudai!

KUZAI, Butrimonių par., Lydos pav. Burtams tikėjimas. Mūsų kampelyje žmonės dar labai tamsūs. Begalo tiki visokiems burtininkams ir čigonėms. Kai tik mažiausia nelaimė atsitiko, tai mūsų žmonės ir bėga pas burtininkus. Susirgo mūsų sodžiuje dvi moteriškės ir bemačiant nuėjo pas burtininką pasiklausti, ar išgis jos, ar ne. Burtininkas pasakė, kad viena jų mirsianti už pusės metų, o kitos vyras mirsias. Parėjo moteriškės namo, susėdė ir verkia. Pradėjau aš jas raminti, inkalbinėjau, kad netikėtų apgavikams, bet kur tau, nei klausyti nebenori: girdi, ir dieną pasakė, tai kur jau nebus teisybė. Atėjo laukiamoji baisi burtininko pasakyta diena, o moteriškės vis gyvos, tuomet pačios intikėjo, kad tai melas ir apgavimas.

Dar labiau mūsų moters tiki čigonėms. Labiausia tos, kurių vyrai Amerikon išėjo. Praslinkus pusei metų nuo savo vyro išėjimo, bėga jos pas čigones sužinoti, kaip elgiasi vyrai Amerikoje. Čigonė klausia visųpirmu užmokesnio, tai moteriškė pažada vyro žieminių apsilvilkimą atiduoti, kad tik teisybę pasakytų. Čigonei užmokesnis patinka, tai ir pradeda savo teisybę sakyti. Liepia atvesti drobinį sukta siūlą, vilgina vandenyje ir rodo moteriškei kaip siūlas sukas. Teip, sako, tavo vyras apie tave nebemano. Tuomet moteriškė verkia, nebežino ką daryti ir kur pagelbos jieškoti, o nežino, kad toji čigonė daug tamsesnė yra už tą moteriškę, kuriai ji buria. O labai dažnai pas mus panašiai atsitinka.

CIZIUNAI, Valkininkų pav. Arklį vilkai sudraskė. Kovo 12 dieną ukininko Jono išbėgo į laukus kumelė su kumeliuku. Kumelę norėjo nupirkti kitas ukininkas Jurka, net ir pinigus buvo užmokėjęs. Bet kumelė jau nebegrižo: vilkai ją papiovė. Kumeliuks tik į trečią dieną sugrižo apdraskytas.

KRUMINIAI, Valkininkų pav. Jaunimas čia labai ištvirkęs ir mėgsta girtuokliauti. Teip trečią nedėlią gavėnios pareidami inkausę net visas tvoras išsvartė. Pirmiau gi teip nedarydavę.

UTENA, Vilkmėgės pav. Uteniečių susipratimas. Utenos miestelis nemažas. Apgyventas yra žydų ir lietuvių. Alinės bemaž visos lietuvių rankose. Yra trys „Vartotojų Draugijos“ skyriai ir gerai laikosi. Yra gana didelis liaudies namas vakarams ir paskaitoms taisyti. Ant scenos uždangos didelėmis raidėmis nupiešta: „Pavien menki—draugėj galingi“. Mat uteniškiai gan atsižymi vakarų rengimu ir draugijų tvėrimu, nes jie turi gabius vedėjus: kun. Svagždį ir Praną Dičių. „Aušra“.

SUVALKAI. „Zagrės“ draugija nupirko už 115

tūkstančių rublių Gižų dvarą ukęs mokyklai įtaisyti.

„Vien.“

ALEKSOTAS, Kauno priemiestis. Ketur žmonės kovoja prieš girtybę, o pas mus daro atžagariai: platina girtybę. Vienas berniokas išbuvo Amerikoje 5 metus. Jis dirbo tenai geležies pabrakoje, mašina jam nutraukė kairę ranką ir dešinę koją. Koją jam pridėjo gipsinę, rankos gi visai neturi. Už sužeidimą dabar gavo jis 6075 rublius. Iš tų pinigų per penkias dienas pragėrė ligi 500 rublių ir vis dar geria. Pragėrė jis tuos pinigus su tėvu ir savo broliu. Visi trys perka ir geria degtinę, alų, vyną, konjaką ir t.t. Matydami, kad vieni permaža teisgeria, jie kviečiasi padėti savo pažįstamus, kurie mėgsta ir gali daug išgerti. Reikia stebėtis, kaip tat žmonės nemoka gyventi: jei teip ir toliau gers, tai paskui reiks eiti šunų lodyti.

RIETAVO, Kauno gub. kunigaikštienė Oginskienė ketinanti intaisyti pabraką linams merkti, džiovinti ir balinti. Linus mįsį špiziaus mašinomis. Darbas būsiąs prižiūrimas žinovų. Pramokti to darbo būsiąs kas metai taisomi 2—3 mėnesių kursai, kuriuos galėsią lankyti ne tik apielinkės žmonės, bet ir iš toliau.

KAUNO GUBERNIJOJE gyvena labai daug svetimų valstibių valdinių, išviso apie 5.000 žmonių. Daugiausia, ligi 70 nuošimčių, gyvena Reseinių apskrityje. Daugiau siai tai Vokiečių valdiniai, paskui eina Austrijos, Prancūzijos ir Anglijos.

„Vilt.“

DEL LIETUVIŲ KALBOS SUVALKU GUB. Miesto VALDYBOSE. Lietuvių kalba Suvalkijos miesto valdybose neduoda lenkams nurimti. „Gaz. Codz.“ iškelia abi statistikas: atstovo Grabskio sulyg 1897 m. vienos dienos surašo ir privatiniu keliu Bulotos ir Kuzmos rinktas.

Sulyg Grabskio iškeltos statistikos Seinuose esama 1528 lenkų ir 160 lietuvių, Kalvarijoje 1418 lenkų ir 1525 lietuvių, bet rinkikų turinčių cenzą esama Kalvarijoje daugiau lenkų kaip lietuvių.

Sulyg lietuvių atstovų statistikos Virbalyje esama 1969 lietuvių ir tik 5 šeimynos lenkų; Vilkaviškyje—2810 lietuvių, ir 10 šeimynų lenkų; Kalvarijoje—2120 lietuvių ir 900 lenkų; Sakiuose—262 lietuvių ir 12 šeimynų lenkų; Naumiestyje—954 lietuviai ir 95 šeimynos lenkų; Marijampolėje—725 lietuviai ir 180 lenkų ir Seinuose—803 ir 600 lietuvių.

Atstovas Grabskis pataria todėl surinkti tuose 8 Suvalkijos miestuose, kur ketinama į miesto valdybą įvesti lietuvių kalbą, statistiką rinkikų, turinčių cenzą, ir tą statistiką įteikti V. Tarybai, idant ją įtikinus, jog visuose tuose miestuose lenkai sudaro daugumą.

Reikia tikėtis, jog lietuviai ir atstovai šitame reikale nesnaudžia ir kas nuo jų priguli darys, idant teip svarbaus klausimo nepralaimėjus.

VILEIKOS PAVIETAS. Čia žmonės dejuoja netekę darbininkų lauko darbams. Išvažinėję, girdi, visi po Sibirą, po Amurą, po visos Rusijos miestus. Nėsa visame paviete nei vieno dvaro, kurs turėtų pasisamdeš kiek jam reikia darbininkų. Dvarininkai ketino todėl įsteigti Vilniuje biūrą, kurs rūpintus pristatyti vasaros darbams.

reikalingų darbininkų iš Lenkijos ir Rusijos.

KAUNAS. Kauno katedros vargoninkas ketina ir šiemet suruošti bažnytinės muzikos kursus tiems Seinų, Žemaitijos ir Vilniaus vyskupijos vargonininkams, kurie turi norą muzikoje tobulintis. Kursai, kaip visuomet, teip ir šiemet tvers du mėnesiu.

KAUNO MIESTO MUZIEJUS. Paskutiniame muziejaus komisijos posėdyje nutarta terp kito ko pavesti T. Daugirdui rūpesti, apie pagražinimą įėjimo į muziejų lietuvių liaudies stiliuje. Be to nutarta įtaisyti muzėjuje antrą langą—vitražį; vasaros laiku pataisyti pirmame gyvenime du kambarių ir padidinti muzėjaus tarnautojams algas.

Muzėjaus komisijos buvo duota apyskaita išlaidų padarytų karalienės Bonos pilies sutvarkymui.

Miesto valdyba šitą apyskaitą priėmė ir patvirtino. Muziejus praslinkusiais metais turėjo viso labo 575 rub. 69 kap. pajamų ir 466 rub. 83 kap. išlaidų.

Posėdžiui besibaigiant, miesto valdybos narys Niececkis patarė priimti iš miesto valdybos muziejun 12 pundų senovės aktų.

NEMUNAS. Kelių ministerija veda derybas su kuni-gaikščiu Vasilčikovu, norima nupirkti iš jo Nemuno pakarščio, plotą ties Jurbarku, kad įtaisius priplauką miškui, leidžiamam Nemunu.

SEDA, Telšių pav. Antri metai veikia čia linų braukiamoji fabrika. Laiko tą fabriką žydas ir samdo darbu 60 moterų. Už 11 valandų darbo moka žiemą 30 kap.; vasarą 40 kap. Valgį darbininkės turi savo turėti.

— Zemiečių viršininkas nubaudė Sėdos valsčiaus 29 ukininkus po 25 rub. kiekvieną už tat, kad nedavė žvyro keliams taisyti.

ANDRIONISKIS, Ukmer. apskr. Čia gyvuliai ir kairie ukių išdirbiniai pabrango beveik du sykių. Už koki gyvulį 10 metų atgal buvo mokama 20 rublių, dabar tokį sunku gaut ir už 40 rublių. Už sviestą vargiai galima buvo paimti 17-18 kap., o dabar mokama apie 35-40 kapeikų už svarą, lygiai pakilo kainos ir visų kitų ukių išdirbinių. Javai šiemet irgi nepigus.

SILAVOTAS. (suvėlinta korespondencija), Pereitais metais buvo valsčiams rando siūloma rando pagelba statyti ir užvesti mokyklas. Mat randas siūlė medį ir pusę pinigų namo pastatymui, valsčius gi no savęs sudėti kitą pusę statymui pinigų ir medžius suvešti. Alga mokytojams rando skiriama, bet Klebiškio valsčius nebeapsiėmė, sakė mės turime mokyklą Šilavote ir nebespėjame jos taisyti, kadagi turėsime kelias, tai vienam taisy-mui viską atidėti turėsime.

Šimet vėla atėjo užklausims rando į Klebiškio ir Mikališkio valsčius, ar sutiktu dvi mokykli atidaryti savo valsčiuose, pridėti valstiečiams tereikėšę tik po 39 rublius tai yra sargo užlaikyma. Po Velykų buvo valsčių sueigos. Ką tie 39 rubliai reiškia—sunku suprasti ir ką valstiečiai sakė—įdomų.

PLUTISKIAI. Buvo atlaidai šv. Juozapo žmonių diktokai, bet išpažinties begalės, netoli tūkstančio žmonių Komunikavos. Nemaža buvo ir alučio garbintojų, net

galų gale susikovė. Rodos ant ankstybo pavasario, rugiai gražiai žaliuoja.

J. V.

*****

Lietuvių kalba tai musu kalba.

Gilus nuliūdymas ir nusiminimas prislėgia krūtinę, kada pamislyjame: kur šiandieną užsiliko mūsų kalba? Keli šimtai metų atgal kone visa Vilniaus ir dalis Gardino gubernijos kalbėjo lietuviškai. Dabar tik daugumoje tų vietų lietuviški vardai užsiliko; žmonės jau lietuviškai nekalba. Norėdami dėl kokios tai „panaberijos“ išmokti lenkiškai, neišmoko lenkiškai, tik pradėjo kalbėt savo artimesnių kaimynų (susiedų) gudų kalba.

Bevažinėdamas po Vilniaus guberniją radau ir tokių vietų, kad namie kalba (utura) lietuviškai, kaip tik ateis svetimas nepažįstamas žmogus, policija, net ir kunigas—tai lietuviškai jau ir bijo kalbėti. Šiaip jau žmogui užklausus, ar nemoka ir lietuviškai—kai-kada prisipažįsta moką; kunigui-gi nė už jokių pinigų neprisipažįsta, kad namie lietuviškai kalba. Ne vienas čia gali paklausti, kodėl teip daro, lyg arklių pavogę? Atsakyti nelengva. Kartais nori per savo nesupratimą pasididžiuoti; kartais bijo, kad kas jo nepajuoktų; už vis dažniau tai daro iš baimės, kad nereikėtų išnaujo lietuviškai poterių mokyti. Tokių lietuvių daug šiandieną galima rasti Vilniaus ir Lydos pavietuose. Sunkus lietuvių senelių čia buvo gyvenimas. Gerai dar, kad nors jų numuose užsiliko tėvų kalba—lietuviškai. Nei lietuviškos knygos nematė, nei lietuviškos giesmės bažnyčioje girdėjo, nei poterių lietuviškai kalbėjo—teip ir nustojo mylėti savo lietuvišką kalbą. Mato jis, kaip lenkai ir rusai myli savo kalbas ir jų nesisarmatija, pats nieko neraginamas apsilėdė. Kad lietuviai pamatė, kad jau jų kalbą visai nori paniekinti ir iš namų net išstumti, sūkruto, subruzdė ir kaip iš-po žemių vėl lietuviai pasirodė galingi (stiprus), jau drąsiai jaunesnieji save vadina lietuviais.

Bunda lietuviai sodžiuje, bunda ir Vilniaus mieste. Seniau lietuvių kalbos užtekėdavo naminiams ukių reikams, šiandieną lietuviškai namie kalba, lietuviškai ir svetimui; lietuviškai knygos ir laikraščiai spauzdinama (drukuojama). Tiesa, jau bemaž 500 metų kaip lietuviškai knygos spauzdinama, tik senų knygų nedaug užsiliko. Per 40 metų Vilniuje lietuviškų knygų negalima buvo spauzdinti. Dabar leidus knygas spauzdinti, lietuviai nepasiliko užpakalyje kitų, duos Dievas, jeigu visi išvien stosime į darbą, greit pralenksime kitus.

Paskutinis koksai šimtas metų Vilniaus gubernijoje buvo tartum koks juodas debesys, kurs lietuvius miegan buvo įvaręs. Dabar pradėję išnaujo gyventi—visi vienybėje ir sutartyje darbuokimės, kas kaip gali. Ne žodžiais—darbais mylėkime Lietuvą!

„Tas ne Lietuvis, kurs tėvynę

Bailiai, kaip kūdikis, apleis;

Kursai pamins, ką amžiais gynė

Tėvai kraujų lašais brangiais.

„Tas ne Lietuvis, kurs liežuvį

Pamins brangiausios Lietuvos,

Kurs savyje užmuš lietuvi,

Tėvynės išgama pastos”.

„Aušra.”

Amerikos Naujienos.

Kietosios anglies kainos kyla kas metas. Jos savininkai teisinasi tuomi, kad turį nuolatai kelti ir darbininkams algas. Bet kad iš didinimo darbininkams mokes ties anglies kompanijoms būtų kokia nors skriauda, to iš paskiausia paskelbtų skaitlinių suvis nematyt, priešingai: kompanijų turtas labai sparčiai augo nuo didžiųjų Pensylvanijoje kietosios anglies srityje straikų 1902 m. iki šiam metui. Teip Readingo kompanija iki 1903 metų nemokėjo jokios dividendos (įeigų padalybos) savo akcionieriams. Taji-gi metą išmokėta pirma dividenda nuo savo 70.000.000 kapitolo, ir tas pelnas iki šių 1912 metų laipsningai su darbininkų algomis ir anglių kainomis pakilo iki 11.4 nuošimčio.

Lihigh Valley's kompanijos pradedant nuo 1894 iki 1603 m. nemokėjo jokios dividendos. 1907 m. ji išmokėjo savo pajininkams, t. y. akcionieriams 1 nuošimtį pelno; 1905—4 nuošimčius; 1907 m.—6 nuošimčius ir 1911 m. 10 nuošimčių. Si-gi metą ta kompanija tikisi uždirbti ant savo idėto kapitolo 14.9 nuošimčio. Kitų kompanijų ugis buvo toks jau. Pagal paskiausias kainas kietosios anglies kompanijos gryno pelno gaus \$90.000.000.

Taigi angliakasyklų savininkai vien žmonėms akis muilina aiškindami, buk išvengimui, savo nuostolių turį kelti anglies kainas bedinant darbininkų algas.

2000 žmonių sudegino ant laužo negra Don Davis, Tyler'e Tex'e, prisipažinus jam, jog užpuoles balta moteriškę. Tai kur civilizuotas svietas! Zmogų vien už tai kad jo oda tamsi, baltieji degina be jokio teismo, kaip nelyginant vabalą.

Didelė vėtra, su baisia perkūnija pereitą subatą Philadelphijoje pridirbo begales jeibių. Zaibai padegė 6 namus, smarkūs vėjai pietinėje miesto dalyje išvartė milžiniškus namus ir raičiodami juos gatvėmis, išdaužė daug langų ir stiklinių prekių. Teipgi nemažai užkenkė tramvajų komunikacijai.

PERU.

Pastaromis dienomis šitos respublikos sostinėje, mieste Lima rinkimų dėlei įvyko dideli partijų vaidai ir betvarkės. Milžiniška moterų minia apsiginklavusių brauningais, su iškeltomis vėliavomis darė demonstracijas gatvėse ir užpuldinėjo kiekvieną politiškąjį kliubą.

MEXIKO.

250 indijonų Oaxaca Valstijoje apsiginklavę sukilo Villa Juorez'e ir nužudė miesto valdžios prezidentą, teisę ją ir kitus keturis valdininkus.

Revoliucionieriai dabar isisteige savo vyriausią būstynę Jiminez'e. Jie nugrobė teipgi dinamito transportą, kurį prezidentas Taft buvo pasiuntęs Chihuahua valstijon angliakasyklų reikalams.

KUBA, ANTILISKOSIOS SALOS.

Pastaromis dienomis sukilę negrai pridirbo begales riaušių. Paėmė miestelį El Caney del Sitio, pačiame centre puikiausių kavos ir kokao plantacijų,—išardė pusėtiną gelžkelio galą ir šiaip visokių sauvalyščių padarė. Vietiniai laikraščiai to maišto nuostolius apskaito ant \$100.000.

Iš darbo lauko.

Madridas. Ispanijos gelžkelių darbininkai ant Andaluzijos linijos pradėjo straikuoti Malagoje ir tuoi pametė darbus, Cordono, Jeres ir Grenadoje. Menama tą judėjimą prasiplatisiant po visas pietines ir rytines gelžkelių sritys. Straikininkai vyriausia reikalauja panaikinimo priverstino mokėjimo visuomenės savišalpos fonđan, kurio dėlei darbininkams atitraukiama iš algos paskirtas nuošimtis.

Rochester'e N. Y., sustraikavo 2.000 namų statytojų, atsisakius jų darbdaviams padidinti dviem centais nuo valandos algas ir viena valanda sutrumpinti darbo dieną.

Londonas, Anglija straikuojant dabar čion vaizbos laivų dokuose darbininkams, didei pakilo maisto kainos. 100 laivų stovi dyki, pakol nepasibaigs straikas.

Iš Visur.

MOROKKO.

In Paryžiu, prancūzų sostinę atėjo zinia iš Morokko, juog čia buviai susitelkę į 10.000-tinę minią užpuolė prancūzų kariauną Meroda laukuose, ant Alžerijos rubežiaus. Mūša buvus labai žiauri ir daug žuvę abipusiai.

Iš Fez'o telegramos skelbia, būk maurai vėl mėginę užpulti miestą; prancūzų artilerija ilgai turėjus bombarduoti pakol nuvijo maištininkus. Pastarųjų nuostoliai buvę labai dideli, prancūzai-gi netekę 1 apiciero, ir 30 kareivių.

RUSIJA.

V. Taryboje svarstant įstatus apie darbininkų apdraudimą, buvo kilę smarkūs ginčiai tarp Durnovo ir daugumos V. Tarybos sąnarių. Durnovo buvo priešingas pabriku darbininkų apdraudimui ligos atsitikimuose. Jeigu laukų darbininkas gališ apsieiti be panašaus apdraudimo, tai kam gi esąs jis reikalingas pabriku darbininkui. Tečiaus Vittė priminė, kad pati valdžia nuo 20 metų jau rūpinas ši apdraudimą įvest, todėl reikia ji nors kartą užbaigti, tuolabiau, kad ir pabriku savininkai nieko prieš tat neturi. Mat, pagal naujų įstatų apdraudžiamuosius mokesnius ligos ir nelaimės atsitikimams mokės patiš vieni pabriku savininkai, užtat jie vieni patiš turės balsą apdraudžiamose komisijose. Pašalpas ligojiams ir sužeistiems mokės apdraudžiamosios draugijos tam tyčia valdžios pakviestos. Gr. Vittė patarė mesti senobinį būdą organizuoti darbininkų minias, su pagalba „šnipų ir provokatorų", kaip tatai buvę mėginta daryti Plėvės laikuo-

se, nes tos visos gudrybės galų gale paskubinę tik revoliucijos riaušių sukilimą. Todėl busią daug naudingiausių ir pramonijai ir valstijai padarius nors pradžia darbininkų būvio aprūpinimui, kad jiems nereikėtų kreipties su tuo reikalu kitur kur. V. Taryba pritarė tiems gr. Vittės žodžiams ir įstatai liko priimti.

Sugriuvo tiltas ant Volgos upės ties Svijažsku, statomas ant gelžkelio Maksva-Kazan, paminėjimui 300 metinių sukaktuvių Romanovų giminės viešpatavimo Rusijoje. Nuostolių pasidarė apie 2 milijonų rub. Prasiėdę ledams eiti liko sugriauti du šulai vienoje upės pusėje ir nuplautos pilimas antroji pusėje. Pilimas pasirodė vietoj akmenų mūro buvęs sukastas iš smėlio. Teipogi šulai nebuvo kaip reikiant įmūryti.

Darbininkams pasportai į Prūsiją turi būti duodami ne parubežio miesteliuose, bet gimtinėse vietose. Paprastai išduodami 10 ir pusei mėnesių. Apie tą parėdymą policijos departamentas liepė darbininkams iš anksto pranesti.

Telegramos.

— Berlynas, Vokietija. Šios šalies profesionaliniai lakūnai pasiryžo straiukuoti, jei jiems nebus pakeltos algos iki 75.00. Kaikurie jų gauna vien po \$35.00 mėnesiui, daug mažiau kaip nevieno pabirkos darbininko alga.

— Tokio, Japonija. Iš priezasties pereitą metą ryžių neužderėjimo Japonijoje, tos šalies gyventojus prislėgė sunkus badas. Tatai randas palengvinimui badaujančių sumažino muitą, mažiausiai 40 sen'ų nuo 100 svarų ant igabenamų iš kitų viešpatybių ryžių. Toks valdžios pasielgimas, manoma, bus didelė pagalba badaujantiems žmonėms, nes galės nusipirkti tos savo butinos duonelės žymiai atpigintomis kainomis.

— Paryžius, Prancija. Šią savaitę valdiškai apskelbtos prancūzų mirimų ir gimimų statistikos sukėle tarp vietinių gyventojų baimę sulyg savo ateities. Pasirodė, juog 1911 m. Prancijoje 34.869 mažiau užgimė negu pasimirė. Lyg šiol dar niekad Prancijos istorijoje tokio mirties perviršio nebuvo.

Iš musu naujokyniu Amerikoje.

ATHOL, MASS.

Balandžio 13 d. šv. Onos Draugija turėjo gražų pasilinksminimą. 23 merginos pasirėdžiusios tautiškais rūbais padainavo lietuviškų dainelių, o mažos mergaitės 8 eiles padekliamavo ir pašoko aguonėle.

Tai visa labai patiko susirinkusiems žmonėms, ką galima buvo patėmyti iš jų gausių delnais plojimų.

Tą smagų pasilinksminimą užbaigė dvi 99 metų senutės, kurios daug ko įdomaus papasakojo iš praėjusios mūsų

gadynės ir sudainavo keliatą senoviškų, jau retai kur girdimų dainelių.

Vakaro vedėja panelė P. V. vikriai darbavosi, kad sveteliai išsiskirstytų visukuom patenkinti, ką ji pilnai ir atsiekė.

Gryno pelno vakarėlis šv. Onos Dr-jos davė 57 dol., kuriuos paaukota lietuvių naujos bažnytėlės reikalams.
M. Varabackaitė.

Zinutės.

Naujoji Anglija turi 21.666 akrų paskirtų tabako auginimui. Vidutiniu skaičium nuo 1 akro surenkama 1.740 svarų tabako.

— Ramusis Okeanas argu Didjūra užima 68.000.000 ketvirtainių mylių plotą; Atlantiškasai — 30.000.000; Indiškaisai, Arktiškaisai ir Antarktiškaisai kartu — 42.000.000 ketvirtainių mylių.

SUSIVIENIJIMO L. R. KAT. SEIMAN, Bostone, Mass., suvažiavo 63 delegatai. Šeimo prezidentu išrinktas p. Kadziėvkis iš Chicagos, Ill.; sekretoriais: p.p. M. Milukas iš Philadelphijos Pa. ir Brazauskas iš Waterbury, Conn.

Seimas tęsėsi 3 kiuras dienas ir paskutinė sesija užsibaigė ketvergo vakare 10 valandą.

Nors daug buvę karštų ginčų, tečiaus nieko svarbaus nenutarta. Daugiausia, sako, vaidytasi dėlei organo „Draugo“ ir konstitucijos sutvarkymo. Organu palikta kitiems metams „Draugas“, tik jis bus siuntinėjamas vien tiems Susivienijimo sąnariams, kurie užsimokės ir kurių vardai bus redakcijai pasiūsti kuopų, ne centro, sekretorių.

Centro vyriausybė paliko ta pati, išėmus p. Krušinską, centro sekretorių. Jo vieton paskirtas p. Vasiliauckas iš Baltimore, Md.

Iš tautiškųjų centų nutarta paaukoti po \$100.00: „Ziburui“ Suvalkuose, „Saulei“ Kaune ir „Lietuvos Fordui“ Vilniuje; likusius gi — šv. Kazimiero Seserų vienuolynui, Chicago, Ill.

Pamatymui svetimų ydų akis turim,

In savasias, kaip kurmiai, užsimerkę žiūrim.

Padekite mums taisyti dailės paroda.

Lietuvos Dailės Draugija ruošiasi taisyti šeštą dailės parodą. Mēs, Draugijos Valdyba, imamės to darbo su dideliu smagumu ir viltim: kad ir vargu ar džiaugiasi dauguma lietuvių dailininkų, kad ir menkai juos globia pati suvargusi lietuvių tauta, vis dėl to kiekviena nauja paroda galėjo iškelti eikštėn naujų branginamų dailės pa-

darų ir kas metai didino mūsų kultūros turta.

Dar pirmąją savo parodą taisydama, Dailės Draugija prikabinėjo šalia mūsų dailininkų paveikslų mergaitės-kaimietės juostų, šale skulptoriaus darbo pastatė paprastu peiliu išdrožtą kaimiečio lazda.

Kad jaunoji lietuvių dailė iškart nusitvėrė rudinės, tame nebuvo nieko netikėto. Nėra tautos, kad ir vargiausia duona mitusios, kuri savo tarpe neaugintų daile pamilusių žmonių, kaip nerasi žolios pievos be skaisčių gėlelių.

Jei kaimo mergina, įžiūrėjusi savo žolyno formą ir spalvų sutartį, deda juos savo audiman — ji dailininkė.

Jei piemenukas, sulūžusį peiliuką nusitvėręs, drožinėja juo mēdį ir pats to nejausdamas iš šakalėlio išdrožia nepaprastai gražaus panašumo žolynus, gyvulius, vabalėlius, tai ir jis dailininkas.

Dailidė, statydamas triobą, „meistras“ kryžių dirbdamas, arba skaptuodamas iš medžio Dievo kančią, ar šiaip Dievo šventuosius; jaunas vaikinys, išdailinęs kultuvę, kuodelio lentutę ar grėblio šiekštą padovanoti ją nužiūrėtai merginai — tai vis bus žmonės, kurie ne vien jaučia patraukimą prie dailaus darbo, bet ir patys ryžasi ir moka daryti.

Amžiais vaikščioja dailės pajautimas mūsų žmonių tarpe ir amžiais visur barsto dailės padarus. Ir todėl esame dabar turtingų tėvų ipėdiniai, paveldėjusieji nesuskaitomas ir mūsų pačių dar nesuskaitytas gėrybes. Jau nekalbant apie tai, kad kiekvienam Lietuvos kampe galime rasti gražaus darbo daigtų, nežinia keno ir kuomet padarytų, beveik nėra pas mus apygardos, kuri nebūtų turėjus ar dabar neturėtų savo „didelio meistro“, dirbančio nepaprastai gražius daigtus iš medžio, geležies, audeklo ir kitokios medžiagos.

Gražius dagtus žmonės tvarsto iš „meistro“ rankų, bet paėmę dažnai su jais elgiasi, kaip mažas vaikas — brangina ligi neatsibosta; ir kai jiems atsibosta, nesigailėdami meta pasuolėn. Ne vienas, kam teko rinkti Lietuvoje žmonių dailės darbus, gražiausius jų rasdavo užkištus pastogėn, arba visai neberasdavo, nes iš medžio ar audeklo dirbti seniai supuvo ir visiškai pražuvo.

Tik laimė, kad geras dailininkas paprastai susilaukia gero sekėjo, — kiekviena gražia forma ar spalvų sutartis ar kokia paties darbo ypatybė, bevaikščiodama per žmonių rankas, prieš visiškai žūdama, suranda, kas išpėja nepaprastą jos gražumą, įsideda savo sielon ir, darydamas naujus darbus, atgaivina juose savo tėvo ar senelio mintį. Tad tokiu keliu subrendo pas mus Lietuvoj savotiški, ypatingi raštai ir ypatingos dailės formos, kurioms panašių nerasi niekur kitur.

Iš tų formų ir raštų, sunešus jas vienon vieton iš visos Lietuvos, teks ateityje misti mūsų dailininkams, darant savitą lietuvių stilių taikomajai ir grynai mūsų dailei.

Pagaliaus mums rūpi ne tik iškelti vienam kartui surinktus parodai daigtus, bet ir sudėti juos vienon vieton, kur nebegalėtų žūti, — norime toliau varyti seniau pradėtąjį darbą — taisyti lietuvių dailės muziejų. Bet tokio didelio darbo neįveiksim, jei mūsų neparems ir kartu su mumis nedirbs visa Lietuva. Todėl kviečiame kiekvieną žmogų ar kuopą, kas tik dės šiuo metų parodos taisyti,

kad neužmirštų pakalbinti daigtų savininkų, idant jie tuos savo daigtus muziejui paaukotų. Tuo kvietimu viešai kreipiamės į visus, bet tegu niekas tame neįžiūri ištiestos pavargėlio rankos. Neelgetaujame sau, bet renkame viešą mūsų tautos turta parodyti savo visuomenei ir žmonijai, kas yra mūsų žmonių gražaus padaryta, apsaugoti, kad neišdiltų vėlesniomis kartomis palikti mums iš senelių tekusi dailės turta.

Todėl kviečiame visus, kas mūsų darbą užjaučia, rinkti ir, susižinojus su L. D. D. Valdyba, siųsti jai šitokių daiktų:

I. Iš audimų: Senobinių ir dabar austų juostų, valinių (pavijočių), priejuosčių austų, kaišytų ir siuvinėtų, pirštinių raštais megztų, moterių čipų ir kepurėlių, skarelių ir marškinių, (ne iš knygelės) raštu siuvinėti; gražaus ir savotiško darbo rankšluosčių, staltiesių, divonų, skarų, karolinių kaspinų, audeklų paklodėms, kaldroms, užvalkalams, sijonams siūti (to audeklo reikia tiek siųsti, kad jo užtektų vienam kokiam daigtui pasiūti); senobinių drabužių, moteriškų ir vyriškų; senobinių mezginių rankšluosčiams ir staltiesėms.

II. Iš medžio: Drožinėtų ar įvairiai nudarytų lazdu, cigarnyčių, tabakierkų tabakui dėžučių, medinių pypkių, replių riešutams spausti (spauštukų), šaukštų, šakučių, druskinių sviestinių, kočėlų, grėblių, šiekštų ir kotų, klumpių (iš Zemaičių), kuodelių lentelių ir verpsčių kojų, abrusinių (kanikėlių), kryželių, mūkelių, smūtkelių ir šiaip šventųjų figurų, koplytėlių kryžiams.

Kas didesnių daigtų negalėtų siųsti, tai prašome, kas galima, nufotografuoti ar ranka papiešti patį daigtą, o svarbiausia jo padailinimo raštą (iš tokių daigtų paminėsim: kraitines skrynes, kedes, suolus, indaujas, važių galus, lankus, gonkus, langų aptaisymą, stogo lentas, vėjines, kryžius ir tt.).

III. Iš molio: Gražių puodų, puodelių, savo krašto darbo uzbūnų, dailiai išmargintų arba išrašinėtu, arba, jei bus gražios formos molinių pypkių, žmonių ir gyvulių stovylų ir tt.

IV. Iš geležies: Prašome siųsti mažų kryželių senobinio ir dabartinio darbo, o didesnius ir kryžių tvoras bent nufotografuoti ar ranka papiešti.

Prašome parinkti ir atsiųsti vaikų gražesnių darbų iš medžio, siūlų, šiaudų ar kitokios medžiagos.

Kuodaugiausia kiaušinių margučių, kur tebėr dar paprotys marginti kiaušinius.

Knygų gražiai nupieštų viršelių ir viniečių.

Kuodaugiausia mūsų kryžių fotografijų, koplytėlių, senobinių ir dabartinių ypatingai statytų triobų.

Kviečiame parodon prisidėti visus Lietuvos kampečius, kad galima būtų parodoj iškelti bent kiekvienas pavietas Kauno Suvalkų ir Vilniaus gubernijų kur lietuvių gyvenama.

Kviečiame parodai daigtus renkanti telktis bureliais, kad vienon vieton sutraukus savo apygardos, rodintinius daigtus ir su Valdyba susižinojus, vienu kartu juos nusiųsti Vilniun.

Kas norėdamas prisidėti parodos taisyti, nepažįsta tų savo apygardos žmonių, su kuriais galėtų bendram darbui susitarti, tesikreipia į mus — gal galėsime mes jiems

reikalingų žmonių nurodyti.

Kas rinks parodai daigtus, tegu žiūri, kad daigtai būtų tikrai dailūs ar savo raštu, ar spalvomis, ar savo forma. Reikalinga, kad parodon siunčiamieji daigtai būtų mūsiški, lietuviški, savotiški; nereikia tokių, kurie padaryti sekant fabrikinius pavyzdžius ar tai audimouse, ar tai medžio darbe. Todėl branginamas yra senobinis darbas, nes jis dažniausia esti grynas ir savitas.

Prižadame ir patikriname, kad nieko iš atsiųstų parodon daigtų neprazus ir bus atgal savininkams sugražinta, kaip jie išakys.

Jei daigtas bus parodoj išstatytas, jo siuntimą atgal apmokės Dailės Draugija.

Negalima daigtų siųsti išpirktinai (naložennym platežom).

Prie kiekvieno daigto turi būti pridėta kortelė, o ant jos užrašyta, kaip daigtas vadinamas, keno tas daigtas, savininko tikslas, adresas, kur atgal siųsti, keno daigtas padarytas ir kuriais metais, parduodamas ar neparduodamas, jai parduodamas, tai kokia kaina; kuriuos daigtus savininkai sutinka muziejui aukoti.

Daigtai reikia parodon siųsti Lietuvių Dailės Draugijos vardu ir tokiuo adresu:

Vilnius, Zavalnaja g., nam. 15, but. 11, Lietuvių Dailės Draugijai.

Liet. Dailės Draugijos Valdya.

•••

MAŽIUKAS.

Velykine.

(Pabaiga.)

Sešupė netoli no Jono tėvų namų, bet tiesiausiai einant, reikėdavo pro bažnyčią pasukti, ten ir krantai statiesni, tokius Jonas ir rinkosi. Nieks nebeįspės, ko teip Jonas skubinosi, bet pažvelgęs į jo nepaprastą lyg bepročio veido išvaizdą, nebeapsiriksi taręs: Jonas negero nešamas į Sešupę. Juo tolyn juo greitai žengė. Stai tik prabėgs kapinyno tvora, da varsnos, kitos ir Sešupė su stačiais krantais.

Prie užsisukimo patvoriu netyčioms pakelia, žemin nuleistąsias, akis ir krūptelėjo lyg prie nešvaraus darbo užspėtas. Ir kas? Priešais visai arti susitiko mažų dienų mokyklos draugę Onutę ir iš kart jam nurodė lyg ji būtų girdėjęs ir supratus jo juodąsias mintis. Bet anagi nė kam ko — ji, skepetaitėje susirišus maldaknygę, ėjo į bažnyčią. Buvo tai skaisiti visuomet linksma mergaitė, dabar Jonui išrodė da skaistesne negu kitais sykais.

— A, Jonukas! jau namon paleido? Bažnyčion einat? Sveikas!

Kita kart būtų Jonas kažin kaip pajuokęs tokį užklausimą, bet toj' valandoj' nesusigriebė nieko atsakyti. Linktelėjo galva, padavė ranką ir tik tiek išgalėjo.

— Šiuo taku einava, nes ten klampu prie anos balos, kalbėjo Ona teisydama Joną, stačiai veik balon žengenti — Aš ne į bažnyčią, let girdimai prabilo Jonas.

— Aš maniau kad ir velykinės! juokdamasi pažiūrėjo į Joną. Lik sveikas! Akis susitiko. Da labiau nejauku pasidarė Jonui, kažkas slėgino, jautėsi kaltu ir drovėjosi,

bet ko nė pats nebūtų pasakęs. Tos akis Onos, tas jos giedras, nekaltumą išreiškias veidas teip ir smego Jonui vaidintuvėn. No jos pažvelgimo tarytum ir jo veidas prąšvito, ant tamsaus nerimo lakšto kilo nė iš šio nė iš to klausimas: manymas argi jos neramumas koks negrauzia, kodėl kaip mažiukė būdama ir dabar visuomet linksma? kodėl? jug ir aš buvau linksmas mažas, ir aš velykinės su tikru ramumu eidavau, kaip linksmas grįždavau!.. jau ketvirtį metai!.. ir juo tolyn, juo neramiau!.. kodėl?

Zengęs da kelis žingsnius pirmyn Jonas sustojo, suėmė delnais smilkinius ir vis kartojo, „kodėl“. Atsisuko pažiūrėti kur jo nuomone laimingoji, linksmoji, — Ona jau pro duris rimtai žengė bažnyčion. Varpas sugaudė iš varpinės, tuo Mišios būsiančios, pranešė.

— Eisių bent pažiūrėti kaip kiti velykinės eina, smagumą randa... man jo nėra... ir vėl prisiminė „kodėl“?

Sustojo Jonas bažnyčioje prie pat durų už mūrinio pilioriaus. Iš čion visa bažnyčia kaip ant delno matyti. Žmonių nedaugelis, išsiskirstę po bažnyčią. Tik viena eilė pasieniu žmonių arti kits kito suklaupusių, laukė kada prislinks prie langelio, už kurio baltavo kunigo rūbas. In tą eilę velykinės įstojo ir Jono akia sekama Onutė. Kitas kunigas Mišias šventė, žmonės meldės, velykinę atlikę arba besiruošdami prie jos, vėliau prie Dievo skobnies komunikavo ir vėla su didesniu rimtumu meldės, vargonai, tarsi, metavojančių ašaroms pritardami, liūdnai dūdeno...

Jonas vis pas duris, stulpą parėmęs, stovėjo ir žvalgėdai į klausyklos langelį, tai į veidus tų, kurie no klausyklos toliaus, artinos prie atloriaus, Jonas jug tai viską yra daugel kartų matęs, bet šiandien nė pats nepasakytų dėlko teip įdomiai žiūrėjo, sekė visų žmonių krutėjimus, eisėnā, tarsi, širdį jų stengdamasi matyti, mintis jų išpėti. — Nutilo vargonai, kunigas altorių apleido, tyliai žmonės meldės suklaupę, kaip kas ir pro duris išėjo.

Išėjo laukan ir Jonas. Reikėjo eiti pašėsupin, bet jis, tarsi, užmiršęs kur beeinas, suko aplinkui bažnyčią, net nepajuto, kad patvoriu visai į purvyną įklampojo.

— Ir kurgi einat! pro tuos vartelius nebeišeisit, ten gyva bala užu tvoros, šiaja puse geriau! — prabilo Onutė iš bažnyčios tik-ką išėjus ir beinanti kitam šone į šventoriaus vartus.

Jonas pasekė nurodytu taku, Ona gi prilaukė, Jonas tylėjo.

— Slapias pavasaris, ilgai nepradžiusta, prakalbėjo Ona, pirm eidama lieptais. Ten mieste jums bepiga, čion ir besisaugodamas, žiūrėk ir įklampojai liūgynan, visur pasriuve. Jonas vis da nebesusigaudė ką pritarti.

— Sakei ne bažnyčion einas, man ding buvai bažnyčioj? norėjo išnekinti Ona.

— Teip užėjau pažiūrėt, kaip žmonės...

— Siandien nedaug žmonių velykinės. Ot būsiančiam ketverge bus kaip prikimšta tą dien ir mūsų „ponai" matosi, lyg su pajouka pažymėjo „panai". Tik ta išpažintis geras daigtas, teip malonu ramu po jai, ir diena visai, rodos, kitokia!..

— O tamistėlei lyg šiandien ramiau būtų? vis vienaip linksma esil

— Pabandyk tai žinosi! Žodžiu nebepasisako, kas viduj dedas.

Cion skyrėsi į du taku. Atsisveikinus Onutė patraukė savo namų linkui.

„Pabandyk tai žinoti“, sau vienas kartojo Jonas parėidamas pas tėvus. „Pabandyk“—lyg bučiau nebandęs, bandžiau ir vis smagumą rasdavau, kodėl gi ištikro po keturių metų vėl nepabandžius!? Po teisybei, jei tokių prakilnių, kaip kaimiečių tarpe randasi—išpažinty randa suraminimą, dvasios sustiprinimą būti doru, teisingu, gailęstingu, kodėl toki nekaltą būdą—išpažinti pajuokti, peikti? žmonės už pinigus brangiai perkasi linksmas valandas — Onute sako po išpažinčiai visa diena giedresnė, malonesnė, dvasios ramybė ne kūno. Ugi su manim ar ne taspat būdavo seniau! Tą dien rodydavosi ir žmonės visi esą geresni ir juos labiau lyg mylįs...

Panašūs galvojimai nebepametė Jono, jaute netai kaltu, nei nekaltu, kad apie išpažinti pirmiau negalvojo, bet juo toliau išpažintis rodėsi lyg tai kas tikrai reikalinga žmogui.

Tą dien ir kitomis tėvai parsirūpinę sūnaus likimu nei tarpu savęs nei su sūnum nesikalbėjo. Kiekvienas savyje norėjo sielvartą pergalėti.

Vieną dieną tėvas kalba į moterį, vieniedviem pasilikus.

— Gerai, kad Joną išvarė iš gimnazijos, aš tikiuosi kaimė būdamas atvirs prie Dievo, vakar mačiau atsiklaususį...

— Dieve duok jam Dvasią šventą, aš manau ketverge pakalbinti į bažnyčią kartu nueiti ir kartu eiti išpažinties ...

Keletas metų amžinyben nubėgo. Jau ir 1912 metų prieš velykinis ketvergas. Žmonės skuba išanksto bažnyčion dūšias išpažinčiai apkuopti, nes tą dien—atmintis pirmosios Komunijos Jeruzolimoje, tą dien labiau prisimena toji Kristaus visų meilė įdiegoti: — visi prie vienos Dievo skobnies suklaupę, iš vieno šaltinio — altoriaus atvanga sėdami— vieni kitiem, rodos lygesni ir teisingesni, tin-ka labiaus „Kristaus brolių“ vardas.

Saulutė, papuošdama tos dienos iškilmę, skaiščiau žiu-

Jau laikas kiekvienam įgyti Mojinę kny-gele. Lourdes'o Svenčiausios Panelės ::

MARIJOS MĖNUO

tai atsakančiausia knygelė gegužės mėn. pamaldoms. Skaitymai kiekvienai mėnesio dienai. Aprašyti visi stebūklai, kokius Svenč. Panelė padarė Massabielle'o uoloj. Kaina su prisiuntimu tik 30 centų. Pinigus siųsti galima krasos ženkleliais (markėmis). Adresas: :: :: :: ::

"Žvaigždė" 3654 Richmond Street, Philadelphia, Penn'a.

Karo Syrup

Yra skanus ant pankeksais = geras yra

taipgi su duona. Yra tyras ir maitingas. Galima duoti vaikams kiek tik jie nori. Jis nėra tik Saldumynas, bet maistas. Jis suteikia tiek pat stiprumo, kaip mėsa ir bulvės. Žmonės, Karo valgo su smagumu.

Karo

(REG. U.S. PAT. OFF.)

Klausk Groserniko.

rūėjo iš viršaus, šildė sušalusius iš nakties arimų grumstus. Vieversėliai seniai giedojo pasiplasnodami. Žmonių krūvos lenkėiui skubėjo bažnyčion. Vienu krūvoje greitai žingsniavo Jonas su savo žmona, maldų knygutėmis nešini.

— Atsimeni, Jonuk, penki metai atgal velykinę? Kaip šiandien tada pamačiau tave pasieny eilėje ir pradžiugau, nors da man svetimas buvai, bet gaila buvo, klystančio teip gaila, kad visą dien ir toliau meldžiaus už tave.

— Ačiū Dievui, tėvukų maldai ir tau. Ne tavo velykinė, Dievas žino ką būčiau bepadaręs... ėjau pasiskandyt... Po tavo velykinės pradėjau galvoti, argi teip niekam nevertas žmogaus gyvenimas, kaip netikinti šneka... ir pats savęs nesuprantą, kodėl apie tai pirma aš negalvoju.

Supranti, skaitytojai, buvo tai tas pats Jonukas, žmona jo—anoji Onutė. Prie tėvų kaime visai išdulkėjo svajonės. Jonas pamilo ukę, vedė darbščią, Dievą mylinčią Onytę ir per penkerius, metus išlyginęs tėvų skolas, dėlėi jo mokslo padarytas, žymiai prasigveno.

Šiandien tėvukus namų prižiūrėti palikę, ėjo abu velykinės, nes teip prisizadėję viens kitam, kad išpažinties metuose eiti kas sau, bet velykinės — Velykų ketverge abu kartu.

Naujas Laikraštis „Žiburys”,

„Žiburio” Draugijos Laikraštis „Seinai Laukaičio, Dvaranausko, Narjausko ir B-vės spaustuvėje.

Turiny s No. 3:

Draugijos centro svarba. Pastabos apie draugijos susirinkimus. Skaitykla. Žiburininkų giesmė. Žiburio draugijos krizis. Feljetonas. Lietuviška giria. Zanavykai ir jų „Žiburys”. Surašas visų „Žiburio draugijos knygynų, skaityklų, arbatinių, mokyklų ir prieglaudų su nurodymu kada, keno vardu ir koku numeriu gauta leidimas atidaryti kiekvieną iš šių įstaigų. Erškėčio Sakelė. Žiburio seklyčia. Žiburininkai ir Žiburininkės, visi kaip vienas, laikykimės „Zagrės”! Mūsų mokyklos: Draugija sušelpimui neturtingųjų Marijampolės vyrų gimnazijos mokinių. Marijampolės lietuvių progimnazija. Bibliografija. Marijampolės amatninkai lietuviai. Aukos „Žiburio” draugijai. „Gabija” muzikos, literatūros ir dramos draugija. Marijampolės parapijinė skolinimo-taupyimo draugija. Dėl „Žiburio” namų. Pranešimas. Klaidos atitaisymas.

PATIES SKOLININKAS.

Kiekvienas turi savo prievoles. Kožnas turi kokias nors priderystes sulig tautos, draugijos, teipgi sulig savo paties kūne ir proto. Turi užtai laikyt kūną čystai, sveikai ir dabot nuo sužeidimų. Todėl, pajutus pirmiausi negalavimą, privalo atsiminti savo priedermes ir kiek įmanant stengties sugražinti kūnui sveikatą. Jeigu tas negalavimas paeina iš vidurių, tai reikia butinai naudoti Triner'io Amerikoniška Elixirą iš Better Vyno. Jis apvalys, sudrūtys kūną ir suteiks darbui jėgas. Jis pagamins naują energiją, sutvarkys malimo darbą, apvalys kraują, sustiprīs nervus ir pataisys kraujo apyvartą. Jis privers jakuas atlikti savo darbą; paliuosuos užkietėjimą vidurių ir išgelbės nuo visų tos ligos pasekmių. Aptiekose Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba imdies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumenyse iš nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit

Dr. Richter'io Pain-Expellerį

savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų.

Turi bučiuoti savo pačią arba eiti į kalėjimą. Chicagoje pastaruoju buvo toks atsitikimas, kad moteriškė apskundė teisman savo vyrą už tai, kad tasai jos nenor bučiuoti. Pasėkmėje teisėjas įsakė apkaltintam vyrui kasdien pabužjoti nors po vieną katą savo pačią, o jei to nedarys, tai bus uždarytas kalėjime.

— Vidutiniai vyro smagens sveria 3 svarus ir 8 ancus, o moteriškės — 2 svaru ir 11 ancų.

— Vokietijoje, netoliese 19.000 žmonių gyvena iš žemdirbystės.

Tikras

'BULL' DURHAM

Rukymui Tabakas in pypkę ir cigaretus

10 paprastų cigaretų kainuoja 5c.
10 geresnių cigaretų kainuoja 10c.
10 puikiausių cigaretų kainuoja 25c.

bet tu gali suvyniot 40 cigaretų iš kiekvieno už 5c. audeklinio-krepšiuko "Bull" Durham, kuris

yra geriausias Tabaka. Parsiduoda visur.

Knygutė cigaretam popieros dovanai

BLACKWELL'S DURHAM TOBACCO COMPANY.
STOCK OWNED BY
THE AMERICAN TOBACCO COMPANY.

RUSIŠKOJI LINIJA IN CANADA.

Oficijalis pranešimas atėjo pas Generališkąjį Agentą Rusiškai-Amerikoniškosios Linijos, A. E. Johnson'a & Co., New Yorke, kad šios linijos laivai nuo šio laiko sustos ir Halifax'e, tokiu būdu padarydami tiesią liniją iš Rusijos į Canada. Atsižvelgiant, kad daugybė rusų keliauja į Canada, kad apgyventi ten žemės plotus, kompanija atrado būtinai reikalingu įsteigti šią tarnystę. Po sustojimui Halifax'e, laivai plauks į New Yorką, idant sukrauti įvežamus ir išvežamus daiktus; taipgi paims pasazierius, važiuojančius į Rotterdamą ir Liepoją.

Jeigu nori gauti gera 14k. aukso pripildytą gold filld laikrodėlį su gvarancija ant 20 m., tai rašykite pas mus, o pasižinosite kaip lengvai tą galima padaryti. Išriškite šitą pozelį, tai yra, imkite numerius iš pirmo langelio ir sudėkite į antrą langelį, teip kad skaitant iš visų pusių išeitų lygiai 15.

\$25 DYKAI \$25

1	8	2
6	3	4
7	9	5

Prisiūskite išrišimą mums, jeigu bus gerai sudėta tada gausite kreditavą čekį ant \$25, kuris bus gras dėl nupirkimo vieno laikrodėlio, lenciūgėlio ir kompuso iš mūsų katalogo. Atsiūskite markę ant prisiuntimo kaštų. Adresuokit.

IRVING WATCH COMPANY, TEMPLE COURT, DEPT. 7, NEW YORK, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių suakietėjimo. 25c. ir 50c.

Užsirašykite „Žvaigždę”.

Kataliogas Knygu

Gaunamų "Zvaigždės" Knygynė. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuvos XIII šimtmetije, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.50
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 pls. 60
- Anima Vilis** Marės Radzevičiūtės apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., Kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socialistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipiro su Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 puls. 3
- Apie Socialistų Liuosybę**, knygelė II. Pašnekėjimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 pls. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūso. Verte Selimas; antra laida. Shenandoah, Pa. pls. 40, 10
- Ap sakymas**, Kelionės į Palestinos žemę, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisyta II spaudimas 50
- Baltas Karžygis**, versta iš Mickaus. 2
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvos gyventimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah, Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 pls., 25
- Blaivininkų** knygelė išleido Degtinės priešas. 5
- Davatų Knygą** arba Instatymas ir maldos išsirašiusiųjų i tretijį zokoną šv. Pranciškaus. 50
- Fabijolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 360 psl., kaštu kun. V. Varnagirio, vertiko. 1.00
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Giesmės** Svietiškos ir Sventos. 10
- Iš vakarės** Gret Lemano Ežero, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Iš Daktaro pasakojimų**, Rudens diena, Sulaukė, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Jonukas** Karklynas Eina Lietuvos pažintų, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties** Zalgiriais, istoriška drama keturiuose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., pls. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip Elziutė** praleido šv. Jono Dieną, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. U., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas** - Laižybos - Dievo žmones, Philadelphia, Pa., 1910 m., 28 psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lou des'o** Svenčiausios Panelės Marijos Mėnuo, Shenandoah Pa. 1908 m., Pranaičių Julės vertimas. 30
- Lietuvos Virėja**. Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai** iš Kelionės po Palestina, 50
- Lietuvos Istorija**, su kunigaičių paveikslais ir žemlapiu ir Lietuvos rašliavos apžvalga, parašė Maironis 40
- Laisvės Metu**. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškas Albumas** Trijose dalyse 1.50
- Moterystė ir šeimyna**, Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 pls. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų Socialistai**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių Dėdė**, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Vanagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas**, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 pls. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maža Dovanėlė** apie spaviednį. 5
- Mindaugas**. Poema, parašė Krive-Krivaitis, kaštu autoriaus Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne Mieste Laimė**, Pierre L'Ermite'o, iš pranciškiško liuosos vertimas Pranaičių Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Nekaltybė**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89 pls., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Patrimpo Laiškai**. 45
- Pergyventos** Valandos, Shenandoah, Pa. 45
- Pradžia ir Išsiplėtimas** Katalikų tikėjimo, Vyskupo M. Valančiausio, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pamokslai** be Kunigo, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta Dvasia**, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško verte Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Paklydėliai**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 63 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Pasakyk** Matušei, Agnieška ir Antgarlaivio, trys apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko., 29 psl. 15
- Paaugusių Žmonių** Knygelė. Parašė Vyskupas M. Valančius. 25
- Sodžionių** Teologija, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 285 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai** iš Sventųjų Gyvenimų, kiekvienai metų dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (aukoko apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paauksuotais kraštais 5.00
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socialistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulei nusiledžiant**, Iš mūsų kariūnės, Kalėdų vakaras, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus ir Anapus** grabo, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sventosios** Rosijos Misijonieriai, Lanskaja'os, 1902 m., Brooklyn'e, N. Y., kaštu kun. Varnagirio. 25
- Sveikata**. Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa Katalikų Bažnyčios Istorija**. Parašė kun. A. Alekna. 50
- Trumpas** Katekizmas. 10
- Vienuolinė** Luoma, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaičio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius**, Shenandoah, Pa., 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Zivatai** šventųjų. Vysk. M. Valančiaus. 50

Izidorius

917--33rd St.

Nausiedas

Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Didžiausias
Lietuviškas

Bankinis Kontoras

Siuntimo
Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuvę vyriškų drabužių, čėverykų ir skrybėlių; turime didelį departamentą auksinių daiktų: laikrodėlių, žiedų spilkų, ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia atėik pas mus, o būsi užgandintas.

Jei užgandinsim, pasakyk kitiems.

Jei neužgandinsim, pasakyk mums.

ANT. KRIZANAUSKO

Didžiausias Sklodos Gražiausių

Kalendoriu 1913 m.

Gerbiami biznieriai, kuriems rūpi praplatinti savo biznis, pasirūpinkit ateinantiems metams įgyti puikius sieninius Kalendorius ir tuomi pagarsisite savo bizni.

Užsisakydami išanksto Kalendorius pas mane sudėdysit daug pinigų ir apsurėsite puikiausią tavorą, nes aš turiu visus sampelius vietinių ir Vokietijos firmų.

Kalendorių sampeliai pristatomi ant pareikalavimo. Adresas:

Ant. Krizanauskas

2736 E. Venango St.,

Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmano Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas ji galima užsiraš ti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

Zvaigždės Agentai.

Mr. J. Kovas,
36 James str.,
Waterbury, Conn.

Mr. P. Mikalauckas,
248 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.

Mr. J. Karalius,
1337 Glynden ave.,
Baltimore, Md.

Mr. Iz. Nausiedas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. V. Kareiva,
3264 Thomson str.
Philadelphia, Pa.

Mr. M. Norkūnas,
162 Prospect str.,
Lawrence, Mass.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. P. Saulenas,
11 James str.
Waterbury, Conn.

Mr. A. J. Brinius,
71 Pine str.
Meriden, Conn.

Mr. K. Valiukonis,
Duryea, Pa.

Mr. J. Riktoraitis,
67 James st.,
Waterbury, Conn.

Mr. L. Misiunas,
P. O. Box 227.
Gardner, Mass.

Mr. Fr. Kelly,
4852 Melorse str.
Philadelphia, Pa.

Mr. K. B. Rozmantas,
861 Bank St.
Waterbury, Conn.

Mr. Petras Kunigonis,
15 James str.
Waterbury, Conn.

Mr. V. Stasei če,
349 Hamilton str.
Grand Rapids, Mich.

Mr. Aleks. Balčiūnas,
P. O. Girardville, Pa.

Mr. A. J. Sironaitis,
33 Whitney Str.
Orange, Mass.

Mr. Julionas Bukantis,
172 Eudicatt Str.
Boston, Mass.

Mr. J. Smitowski,
1835 N. Castle str.
BALTIMORE, MD.

Keliaujantis Agentas.
Mr. A. Križanauckas,
Philadelphia, Pa.

Kasemer Ceplenski,
bei J. Walinski, Essen ade
Ruhz, Suderich Str. No. 22
Rheinland, Germany.

Mr. John Naujokaitis
45 Planet St.
Commercial Road, East
London, England.

Telephone Kensington 5118 A

Dr. D. Wasserman

persikėlė i
3033 Richmond Str.
Philadelphia, Pa.

gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas. Duoda daktarišką patarimą ir ligas ištiria lenkiškoje kalboje. Savo ofise prima iki 10 ryte ir nuo 7 iki 9 vakare.

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Real Estate. Randos įneša \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; primokėti reik \$2.000, kitkas ant hipotekos. Teipgi parsiduoda geri namai Girardvilleje.

JESSE B. DAVIS, Insurance Agentas,

120 S. Jardin st., Shenandoah, Pa.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodėlių, teipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisunčia 10c. stampomis, o aplaikys mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavičiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą, vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

"ŽVAIGŽDĖS"

— SPAUSTUVE —

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS
DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRCULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANI
VESELJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

Father's Di Ielsi

Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo
kosulio, šalčio, whooping
kosulio, astmos ir kitų ligų
turinčių susirišimą su plau-
čiais.

PARSIUODA VIŠOSE AP-
TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

REV. MICHAEL DI IELSI
402 Division Str. Camden, N.J.

PRANAS BURBA

uzlaiko pirmos klasos viešbutį (hotelį), taigi geriau-
užeiga lietuviams. Ir graborius.

Edwardsville,

VARGONINKAS.

Jieško vietos; gali vesti chorą, turi iš Lietuvos nuo
klebonų paliudijimus. Antrašas:

A. GLEMZA, 900 E. 8-th St., Wilmington, Del.

VYRAI IŠGYDOMI!

Geras Patarnavimas ir Visiškas Išgydymas už prieinamą Mokes-
tį—Yra Tai, Ko Tu Nori. Męs Išgydysim Tave Tik Už
Pusę Paprastai Imamos Užmokesties.

Auka šita skiriama yra užganėdinimu
milijonų kenčiančių vyrų. Tukstančiai
žmonių, reikalaujančių sumanaus ir ga-
baus SPECIALISTO pagalbos, džiaugsis
turėdami progą išsigydyti pigiau, neg pas
kitokius nesąžiningus SPECIALISTUS.
Mūsų ekspertas SPECIALISTAS suteiks
pagalbą už žemiausią mokesť.

ČIA NERA APGAVINGU PRANEŠIMU IR
PRIŽADU. 'UŽMOKESI TIK UŽ GYDYMA'.

Jaunikaiti. Ar per savo nesupratimą ir išdykumą neperžengei
Gamtos tiesų ir nesugadinai savo sveikatos? Ar turi
nuolatinį išsėmimą savo gyvybės? Ar tavo spuogutas veidas ir pamėlynavę
poakiai parodo tavo kaltę ir apskaito tavo puolimą visam pasauliui, atima tau
pasišėkimą vertelgystėje ir smagumą draugijoje. Nenusimink, męs galime
pašalinti nuo tavęs tuos simptomus, priruošim tave prie moterystės gyvenimo,
ir padarysim tave vyrų tarp vyrų.

Vidutinio amžiaus vyre. Ar kenti už jaunystės klaidas.
Palaidūnystės, benuosaikumas,
kraujo ligos ir tt. nusilpinio ir suaikinimo savo sistema. Silpnumas per-
ėjo į organišką ligą, kuri tave pirm laiko pasėdė. Tavo spkos au tuojau
visai pranyks. Męs galime sugražinti tavo sveikatą, taipogi fizikas ir pro-
tškas jiegas.

Netikimas gyvybės. Mūsų gydymas prašalys visus ligos
diegus sulaukys jiegu išsėmimą, su-
stiprįs nervus, atarsis kraują, išvalys sunaudotas oal ir pr ves gyvysties
jiegas prie augščiausio laipsnio. Veng laikinių vaisų. Męs išgydysime visiškai.

Varikocelė. Męs gydome šitą ligą be skaudulio ir peilio. Skauduliai
išsėmimai ir užgavimai atitaisomi greitai. Męs sutveria-
me naują greitą kraujo cirkulaciją ir sugražinam jaunystės šiltes jausmus.
Daugokis skausmingų operacijų. Męs galime suteikti tau greičiausią, sa-
giausią ir tikriausią gydymą, koks tik yra žinomas medicinoje.

Kraujo ligos. Jeigu tau skaudama gerkle, spuogus, arba litiški
šios ligos simptomus, kreipkis pas mus ir tūpliai
visados išgydytu. Mūsų gydymas išvalo visus nevalumus iš kraujo ir išsė-
sitemos. Visoks pavojus atkritimo yra prašalintas. Mūsų gydymas yra il-
ras ir prašalys nuo taves visokia—ed gages. Męs taipogi išgydome aut vi-
dos Rupturą, Hidrocelę, Strikturą, Inkstų ir Pūslės negales, Piles, Fissūras, Neg-
les, Reumatizmą, Katarrą ir Egzemą, ir Chronišką ševirškinimą. Kraują Oū-
ir kitas speciališkas vyrų ligas.

PARAIŠKINIMAS DYKAI.

KEYSTONE MEDICAL OFFICE,

607 Market str.

Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: 9 iki 8 kasdien; nedėliomis nuo 10 iki 1.

Blaivininkų Sanjungos Centralinio Komiteto Adresai

Prezidentas W. A. Norkunas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.

Dvasiškas vadovas kun. T. Žilinskas, So. Boston, Mass.

Sekretorius Jonas Valukonis, 261 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kasierius Paulius P. Mohalauckas, 448 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“ — tai didži-
sias iliustruotas išleidimas lietuvių kalboje. Šventųjų gy-
vymų aprašymai versti iš vokiškų ir anglišku gemausių tose
kalbose veikalų, teipgi parašyti pagal vyskupo Valan-
čiaus ir Skargos „Gyvenimus Šventųjų“. Apie 800 to
knygos puslapių papuošti suvirš 200 šventųjų paveikslų
perstatančių šventųjų kankinimą ir kankinimo pabūklus.

Šventųjų Gyvenimai yra tai geriausia dovana pasiūsti
savo giminėms į Lietuvą.

Kaina: 4 tomai pavieniui subroszuruoti \$8.50

„ angliszko audeklo apdarais 4.00

„ skuriniais apdarais ir paauksuotais krasztais 5.00

„Zvaigždė“, 3654 Richmond str., Philadelphia, Pa.